

Datum
2023-12-14
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2023-21792

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående Remiss från Justitiedepartementet - Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69)

STK-2023-1496

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens intentioner avseende värdet av att dela information och ha en god samverkan mellan myndigheter för att bekämpa brottslighet.

Nämnden anser att förslagen behöver ett flertal förtydliganden vilka redovisas i ärendet. Det avser exempelvis vad som utgör *synnerliga skäl* för att inte lämna ut kontaktuppgifter och förtydligande avseende förändringar i offentlighet- och sekretesslagen.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i utredningens intentioner avseende värdet av att dela information och ha en god samverkan mellan myndigheter för att bekämpa brottslighet. En god samverkan kan också bidra till en ökad förståelse för varandras verksamheter.

Det är av vikt att relevanta myndigheter och verksamheter delar information i lämplig utsträckning för att gynna samordningen av den enskildes vård och stöd.

Utlämnande av kontaktuppgifter

Av utredningen framgår att en kontaktuppgift i princip alltid ska lämnas ut när den begärs av brottsbekämpningen. Endast om det finns en bestämmelse om sekretess som är tillämplig och synnerliga skäl föreligger kan en innehavare av information avstå från att lämna ut kontaktuppgifter.

I utredningen förs ett resonemang om vad synnerliga skäl *kan* innebära och det förs fram att synnerliga skäl oftare föreligger inom socialtjänsten jämfört med andra områden.

Exempel som tas upp är om utlämnandet av en kontaktuppgift kan medföra att en person med ett mycket stort vårdbehov inte uppsöker vårdinrättningen kan det utgöra synnerliga skäl för att inte lämna ut en uppgift.

Enligt utredningen bör en uppgift om att en enskild befinner sig på ett skyddat boende i regel kunna lämnas ut till brottsbekämpningen. En bedömning ska dock göras i det enskilda fallet.

Nämnden anser att det är av vikt att efter en intresseavvägning kunna avstå från att lämna ut en uppgift. Förvaltningen anser dock att vad som kan utgöra synnerliga skäl är otydligt i förslaget och behöver tydliggöras. Vad som utgör synnerliga skäl vid en begäran om utlämnande ska i slutändan avgöras av informationslämnaren som har kunskap om det enskilda fallet.

Nämnden anser att det är en del i att säkerställa att tilliten för socialtjänsten bibehålls vid ett utökat uppgiftslämnande vilket är en fråga som lyfts i utredningen.

Vidare görs bedömningen att kontaktuppgifter normalt sett är mindre integritetskänsliga. Nämnden anser att uppgifter som kan antas vara mindre känsliga i andra verksamheter inte nödvändigtvis är det inom socialtjänsten.

I utredningen noteras att det i vissa fall kan finnas en övertro till antalet uppgifter som finns inom socialtjänsten vilket nämnden instämmer i. Polismyndigheten har ofta fler uppgifter. Förvaltningen behandlar exempelvis inte uppgifter om IP-adresser rutinmässigt.

Utlämnande av uppgifter utöver kontaktuppgifter

Nämnden anser att det är positivt att utredarna valt att förenkla befintlig lagstiftning och bedömt att det *inte* är lämpligt att föreslå uppgiftsskyldigheter som på en mer generell nivå skulle bryta socialtjänstsekretess till förmån för brottsbekämpningen.

Nämnden vill lyfta att ett utökat uppgiftsutlämnande kan utgöra en förtroendeskada för socialtjänsten.

Utredningens förslag kommer leda till en ökad behandling av personuppgifter. Nämnden instämmer i de resonemang som förs avseende hur ett utökat utlämnande kommer påverka den personliga integriteten. Förslaget om att vissa uppgifter i vissa fall får lämnas ut även om de inte finns en identifierad person som är misstänkt för brott kommer leda till att fler känsliga uppgifter behandlas och lämnas ut även gällande personer som inte nödvändigtvis har något med brottsligheten att göra.

Det är uppgiftslämnaren som kan avgöra om sekretessen har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.

I utredningen föreslås en ändring från *särskilda uppgifter* och till *konkreta uppgifter* avseende när bland annat uppgifter som rör barn och unga under 21 år får lämnas ut enligt 10 kap. 18 a § OSL.

Förändringen görs för att förenkla tillämpningen och enligt utredningen kommer det innebära ett marginellt lägre krav för utlämnande. Förvaltningen anser att det behövs ytterligare förtydligande över vad skillnaden mellan särskilda och konkreta uppgifter innebär.

Uppgifter behöver exempelvis kunna delas om en ungdoms permission i sig kan innebära en risk för att träffa på eller utnyttjas av sitt umgänge. Det gäller även om det inte finns en direkt uppgift på att ett brott kommer att begås.

Utredarna bedömer att föreslagna förändringar kommer bidra till ett ökat utlämnande av uppgifter. Nämnden anser att det kommer behöva beskrivas närmare hur ett ökat utlämnande ska genomföras i praktiken.

Enligt utredningen kommer uppgiftslämnandet framför allt öka från bland annat tillstånds- och tillsynsverksamhet.

Majoriteten av tillståndsenhetens utredningar innehåller de information som lyfts fram i utredningen som av intresse för brottsbekämpningen. Det avser uppgifter om företrädare, personal eller andra personer med betydande inflytande i företag, uppgifter om företagets finansiering och ekonomiska förhållanden samt indikationer på bland annat penningtvättbulvanförhållanden och ekonomisk misskötsamhet.

Inför att lagstiftningen börjar gälla anser nämnden att det rent praktiskt behöver framgå hur uppgifter ska lämnas ut till aktuella myndigheter. Genom vilka kanaler eller system ska informationen hanteras och kommer det leda till exempelvis ökade handläggningstider.

Enligt utredningen ska exempelvis även vissa uppgifter som rör förberedelse och stämpling till brott kunna lämnas ut enligt 10 kap. 23 § OSL. Ett exempel på det som lyfts fram i utredningen är att det i vissa ärenden kan finnas behov av att få tillgång till uppgifter från HVB-hem i en förundersökning som rör stämpling till ett allvarligt brott där den misstänkte är under 15 år och därför inte är misstänkt för brott i förundersökningen.

Nämnden önskar att det i enskilda fall som i exemplet kommer tydliggöras om det är socialtjänsten eller HVB-hemmet som ska lämna ut informationen.

Konsekvenser utifrån ett barnperspektiv

Nämnden anser att utredningen saknar ett tydligt barnperspektiv. Förslagen kommer leda till ökad behandling av uppgifter som rör särskilt skyddsvärda grupper så som barn.

Konsekvenser utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Nämnden kan inte se att förslagen har en särskild påverkan utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Med bakgrund av vad som presenteras i ärendet om ett utökat uppgiftslämnande delar nämnden inte utredningens bedömning att de föreslagna uppgiftsskyldigheterna inte kommer leda till ett ökat resursbehov.

Av vad som framgår av utredningen är det i nuläget svårt att avgöra om delar av förslagen kommer leda till, exempelvis att nya system behöver implementeras. Vidare medför ett utökat utlämnande en ökad arbetsmängd både administrativt och i form av ett ökat antal bedömningar. Det kräver både personella och ekonomiska resurser.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningschef

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]